

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

asupra nivelului coruptibilității proiectului

de lege privind modificarea și completarea unor acte legislative (Legea nr. 440/2001, Codul vamal al R.M.)

I. EVALUAREA GENERALĂ A PROIECTULUI

1. Evaluarea fundamentării proiectului

1.1 Fundamentarea generală a proiectului

a. Autor al inițiativei legislative este Guvernul RM, autor nemijlocit - Ministerul Economiei, ceea ce corespunde art. 73 din Constituție și art. 47(44) din Regulamentul Parlamentului.

b. Categoria actului legislativ propus este lege organică, ceea ce corespunde art. 72 din Constituție și art.art. 6-11, 35 din Legea privind actele legislative, nr.780-XV din 27.12.2001.

c. Scopul promovării proiectului. Scopul proiectului de lege constă în operarea unor modificări la cadrul normativ național ce reglementează activitatea zonelor economice libere. În acest context, sunt înaintate propuneri referitor la modificarea și completarea Legii cu privire la zonele economice libere nr. 440-XV din 27.07.2001, precum și a Codului vamal al Republicii Moldova.

d. Suficiența argumentării. Examinând argumentele invocate de autor în favoarea promovării proiectului constatăm că drept premisă pentru elaborarea acestuia servește necesitatea corelării prevederilor din mai multe acte legislative care reglementează activitatea zonelor economice libere. Sub acest aspect, este relevantă completarea Legii nr. 440 din 2001 în ceea ce privește determinarea categoriilor de „mărfuri autohtone introduse în zona liberă în scopuri necomerciale” și a „mărfurilor produse în zona liberă”, precum și completarea aspectelor specifice ale mărfurilor autohtone. Din acest punct de vedere, propunerile înaintate prin proiect pot fi justificate, însă au fost identificate și propuneri a căror argumentare este apreciată ca superficială în vederea confirmării aplicabilității acestora. La acest aspect enunțăm propunerile proiectului referitoare la art. 6 și 7 din Legea nr. 440 din 2001. Excluderea cuvintelor „de export” din textul alin.(10) al art.6 din legea vizată va încuraja rezidenții zonelor economice libere în realizarea producției pe restul teritoriului Republicii Moldova, ceea ce va diminua importanța exportului și, respectiv, va îngreuna realizarea unuia din scopurile Legii nr. 440 din 2001. Din redacția actuală a prevederilor alin.(3) al art.1 din lege nicidecum nu reiese o prioritizare a scopurilor legii. Astfel, în opinia noastră, tratarea acestora trebuie să fie una proporțională. Prin urmare, considerăm dezvoltarea producției de export la fel de strategică ca și atragerea investițiilor sau implementarea tehnicii și tehnologiilor moderne. Or, una din finalitățile excluderii cuvintelor în

cauză va facilita reorientarea rezidenților pe piața internă a țării și nu pe cea internațională prin prisma competitivității și a rigorilor mai lejere în raport cu cele internaționale. Astfel, ținând cont de faptul că activitatea (producția) în zonele respective este una facilitată, plasarea masivă pe piața internă a mărfurilor produse în acestea poate cauza și concurență neloială în raport cu producătorii din restul teritoriului țării. De altfel, nu au fost concretizate normele cărora contravin prevederile actuale ale lit. a) a alin. (10) al art. 6 din legea supusă modificării/completării. Impactul propunerilor referitoare la art.7 din lege va fi abordat în Capitolul II (Evaluarea în fond a proiectului) din prezentul raport.

1.2 Fundamentarea economico-financiară a proiectului

Implementarea proiectului nu presupune cheltuieli financiare suplimentare din bugetul de stat.

1.3 Promovarea sau prejudicierea intereselor de grup ori individuale, în lipsa unei justificări a interesului public

Prevederile proiectului nu promovează și nu prejudiciază careva interese de grup sau individuale în lipsa justificării interesului public.

2. Evaluarea compatibilității proiectului cu standarde anticorupție

În proiect nu au fost atestate incompatibilități cu standardele naționale și internaționale anticorupție și nu au fost identificate domenii în care proiectul nu satisface cerințele sau sînt în contradicție cu aceste standarde.

Asigurarea transparenței în procesul decizional. Proiectul întrunește cerințele impuse de prevederile Legii privind transparența în procesul decizional nr. 239-XVI din 13.11.2008.

II. EVALUAREA ÎN FOND A PROIECTULUI

1. Formulări lingvistice ambigui

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiei juridice.

2. Conflicte ale normelor de drept

Nu sînt identificate conflicte ale normelor de drept, capabile să genereze coruptibilitate.

3. Norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb

Nu sînt identificate norme de trimitere, de blanchetă și norme în alb, capabile să genereze coruptibilitate.

4. Discreții excesive ale autorităților publice

Nu sînt identificate discreții excesive ale autorităților publice, capabile să genereze coruptibilitate.

5. Cerințe excesive pentru exercitarea drepturilor persoanelor

Nu sînt identificate cerințe excesive, care să depășească cadrul rezonabil pentru realizarea drepturilor sau obligațiilor subiecților vizați.

6. Accesul limitat la informație, lipsa transparenței

Textul proiectului nu necesită a fi evaluat prin prisma accesului la informație sau asigurării transparenței.

7. Lipsa sau insuficiența mecanismelor de control

Pct.5 al art. I din proiectul de lege, textul „Dacă una și aceeași persoană introduce sau scoate periodic în/din Zona liberă aceleași tipuri...”

La punctul respectiv este propusă completarea alin.3 al art. 7 din Legea nr. 440 din 2001. Examinând norma propusă considerăm că este promovată ideea facilitării circuitului de mărfuri în/din zonele libere prin generalizarea informației aferente și întocmirea unui număr mai mic de declarații vamale în cazurile constatării mai multor situații identice. Totodată, aplicarea uniformă a acestor norme va fi periclitată, deoarece se sesizează o lipsă a mecanismelor de control în ceea ce privește periodicitatea operațiunilor ce cad sub incidența alineatului respectiv. Astfel, nu poate fi determinat faptul în ce termen persoana trebuie să introducă/scoată aceleași tipuri de mărfuri în/din zona liberă pentru a fi întocmită declarația vamală periodică. Lipsa unui asemenea mecanism oferă oportunitatea responsabilului de aplicare a normei de a decide fără careva criterii clare, în mod discreționar, asupra perioadei de timp, iar riscul constă în determinarea perioadei în dependență de posibilitatea obținerii unor avantaje necuvenite. De asemenea, în astfel de circumstanțe determinarea selectivă a perioadei de timp va cauza luarea deciziilor diferite pentru situații identice, ceea ce se va răsfrînge negativ asupra activității rezidenților zonelor economice libere.

În final menționăm că sintagma „introduce sau scoate periodic” acordă normei propuse un caracter general care poate favoriza comportament corupțional din partea responsabililor de aplicare a normei.

Recomandarea: Considerăm necesar de a substitui, în textul propus de autor la pct.5 al art. I din proiectul de lege, sintagma „introduce sau scoate periodic” cu prevederi clare ce vor determina periodicitatea introducerii/scoaterii mărfurilor în/din zona liberă. Astfel, se vor preveni eventuale posibilități de a manifesta comportament discreționar

din partea responsabililor, precum și se va spori aplicabilitatea corectă a normelor propuse.

8. Responsabilitate și sancțiuni necorespunzătoare

Proiectul nu implică careva responsabilități și nu necesită referințe exprese la responsabilitate și sancțiunile aplicate pentru încălcarea prevederilor sale.

Expertiza a fost efectuată în temeiul Regulamentului cu privire la organizarea procesului de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, adoptat prin Hotărârea Guvernului nr. 977 din 23.08.2006, în condițiile Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin ordinul directorului Centrului Național Anticorupție nr. 62 din 19.04.2013, de către

Vitalie Muntean
inspector superior Direcția legislație și expertiză anticorupție
13 August 2013

*Prezentul raport este publicat pe pagina oficială a
Centrului Național Anticorupție - www.cna.md*